

20 Ma, 18/1864'den öjet ferâne

Abu Ubayd'in Garîbül-hadîs (adlı) erki bir elyazi-
simin tasviri (tanıtımı)

Dr. M.-J. de Goeje.

781

Warner'in Leiden Üni'ye hediye ettiğinden degeñi el-yazmalarдан birisi
ve belki de bazı kitapçıkları hariç - kütüphaneye Avcıpaşa bulunan astı.
Acapça el yazmaları bulunuyor. Bu Kûfi ve Nestâri'ân erki mâtib
yazı eserlerini içeren (yazısı) 252 yılında yazılmıştır. Ü herfi üzerindeki
iki noktaya beraber altta da bir noktaya (ؑ) sahip; genellikle üst-
teki noktalar ekstra oluyor (?). , , ve b harflerinin altında j,
و ve ة harflerindeki farklı göstermek için bir nokta bulunuyor. E ve ئ
harflerinin altında da bu harfleri ئ ve ئ'den ayırmak için kırık
e ve ئ bulunuyor. ع harfini ع harfinden ayırmak için ع harfinin
altında aynı hızda üç nokta var. (Seziz) | harfi ise hemin önemli
bir işaret (hemzî) sahip değil. ى, ڭ, ۋ. Uzun (ا) cerîci iki elif
yanyana bulunuyor. ئى, ئى gibi. (ئ) ikinde ن (meşâl نى)

Düzenleme hizmetleri Fazlîliklide görülebilir.

Sadece ekstra olurundan dolayı kazançlı bir iş. Hsi Adsochr. O Abu Ubayd
al-Kârim ibn Salâm'ın peygamber, Arbedârane Öğrenicilerinin 206.
leinde bulunan yâbâni kelimeyle Kgili meşhur eserî (Garîbül-
hadîs)'nin büyük bölümünü içermektedir. Bu durum beni, bu tekni'yi yayın-
lamam sebebi oldu.

782

Eski Ubayd - Yine de bir kütüphaneci, Hacorâdan geçti ve Ard-
Soyundan bir hitmeti idi. İbnî Cevâzîye göre 150'de, Zubaydi'ye
göre ise 154'de Herat'ta defdu. İki tarihde formda çok görünmü-
yor, ancak kişi (kaynaklar) ölüme tarihini 224 (dijitalen 223, 222
veya 230) gösteriyor. al-Hâlib; o ölümünden 67 yaşındaydı.
Diger, İlbn Kutayba'a göre o форма Minzâh idi. Nerde belli
bilmiyor. Ama muhtemelen Kûfâ' sîre kaldı. (Darb al-Râihâ'
Boğdat) da - 150'de - 154'de - 155'de - 156'da - 157'de - 158'de - 159'da - 160'da - 161'de - 162'de - 163'de - 164'de - 165'de - 166'da - 167'de - 168'da - 169'da - 170'da - 171'da - 172'da - 173'da - 174'da - 175'da - 176'da - 177'da - 178'da - 179'da - 180'da - 181'da - 182'da - 183'da - 184'da - 185'da - 186'da - 187'da - 188'da - 189'da - 190'da - 191'da - 192'da - 193'da - 194'da - 195'da - 196'da - 197'da - 198'da - 199'da - 200'da - 201'da - 202'da - 203'da - 204'da - 205'da - 206'da - 207'da - 208'da - 209'da - 210'da - 211'da - 212'da - 213'da - 214'da - 215'da - 216'da - 217'da - 218'da - 219'da - 220'da - 221'da - 222'da - 223'da - 224'da - 225'da - 226'da - 227'da - 228'da - 229'da - 230'da - 231'da - 232'da - 233'da - 234'da - 235'da - 236'da - 237'da - 238'da - 239'da - 240'da - 241'da - 242'da - 243'da - 244'da - 245'da - 246'da - 247'da - 248'da - 249'da - 250'da - 251'da - 252'da - 253'da - 254'da - 255'da - 256'da - 257'da - 258'da - 259'da - 260'da - 261'da - 262'da - 263'da - 264'da - 265'da - 266'da - 267'da - 268'da - 269'da - 270'da - 271'da - 272'da - 273'da - 274'da - 275'da - 276'da - 277'da - 278'da - 279'da - 280'da - 281'da - 282'da - 283'da - 284'da - 285'da - 286'da - 287'da - 288'da - 289'da - 290'da - 291'da - 292'da - 293'da - 294'da - 295'da - 296'da - 297'da - 298'da - 299'da - 300'da - 301'da - 302'da - 303'da - 304'da - 305'da - 306'da - 307'da - 308'da - 309'da - 310'da - 311'da - 312'da - 313'da - 314'da - 315'da - 316'da - 317'da - 318'da - 319'da - 320'da - 321'da - 322'da - 323'da - 324'da - 325'da - 326'da - 327'da - 328'da - 329'da - 330'da - 331'da - 332'da - 333'da - 334'da - 335'da - 336'da - 337'da - 338'da - 339'da - 340'da - 341'da - 342'da - 343'da - 344'da - 345'da - 346'da - 347'da - 348'da - 349'da - 350'da - 351'da - 352'da - 353'da - 354'da - 355'da - 356'da - 357'da - 358'da - 359'da - 360'da - 361'da - 362'da - 363'da - 364'da - 365'da - 366'da - 367'da - 368'da - 369'da - 370'da - 371'da - 372'da - 373'da - 374'da - 375'da - 376'da - 377'da - 378'da - 379'da - 380'da - 381'da - 382'da - 383'da - 384'da - 385'da - 386'da - 387'da - 388'da - 389'da - 390'da - 391'da - 392'da - 393'da - 394'da - 395'da - 396'da - 397'da - 398'da - 399'da - 400'da - 401'da - 402'da - 403'da - 404'da - 405'da - 406'da - 407'da - 408'da - 409'da - 410'da - 411'da - 412'da - 413'da - 414'da - 415'da - 416'da - 417'da - 418'da - 419'da - 420'da - 421'da - 422'da - 423'da - 424'da - 425'da - 426'da - 427'da - 428'da - 429'da - 430'da - 431'da - 432'da - 433'da - 434'da - 435'da - 436'da - 437'da - 438'da - 439'da - 440'da - 441'da - 442'da - 443'da - 444'da - 445'da - 446'da - 447'da - 448'da - 449'da - 450'da - 451'da - 452'da - 453'da - 454'da - 455'da - 456'da - 457'da - 458'da - 459'da - 460'da - 461'da - 462'da - 463'da - 464'da - 465'da - 466'da - 467'da - 468'da - 469'da - 470'da - 471'da - 472'da - 473'da - 474'da - 475'da - 476'da - 477'da - 478'da - 479'da - 480'da - 481'da - 482'da - 483'da - 484'da - 485'da - 486'da - 487'da - 488'da - 489'da - 490'da - 491'da - 492'da - 493'da - 494'da - 495'da - 496'da - 497'da - 498'da - 499'da - 500'da - 501'da - 502'da - 503'da - 504'da - 505'da - 506'da - 507'da - 508'da - 509'da - 510'da - 511'da - 512'da - 513'da - 514'da - 515'da - 516'da - 517'da - 518'da - 519'da - 520'da - 521'da - 522'da - 523'da - 524'da - 525'da - 526'da - 527'da - 528'da - 529'da - 530'da - 531'da - 532'da - 533'da - 534'da - 535'da - 536'da - 537'da - 538'da - 539'da - 540'da - 541'da - 542'da - 543'da - 544'da - 545'da - 546'da - 547'da - 548'da - 549'da - 550'da - 551'da - 552'da - 553'da - 554'da - 555'da - 556'da - 557'da - 558'da - 559'da - 560'da - 561'da - 562'da - 563'da - 564'da - 565'da - 566'da - 567'da - 568'da - 569'da - 570'da - 571'da - 572'da - 573'da - 574'da - 575'da - 576'da - 577'da - 578'da - 579'da - 580'da - 581'da - 582'da - 583'da - 584'da - 585'da - 586'da - 587'da - 588'da - 589'da - 590'da - 591'da - 592'da - 593'da - 594'da - 595'da - 596'da - 597'da - 598'da - 599'da - 600'da - 601'da - 602'da - 603'da - 604'da - 605'da - 606'da - 607'da - 608'da - 609'da - 610'da - 611'da - 612'da - 613'da - 614'da - 615'da - 616'da - 617'da - 618'da - 619'da - 620'da - 621'da - 622'da - 623'da - 624'da - 625'da - 626'da - 627'da - 628'da - 629'da - 630'da - 631'da - 632'da - 633'da - 634'da - 635'da - 636'da - 637'da - 638'da - 639'da - 640'da - 641'da - 642'da - 643'da - 644'da - 645'da - 646'da - 647'da - 648'da - 649'da - 650'da - 651'da - 652'da - 653'da - 654'da - 655'da - 656'da - 657'da - 658'da - 659'da - 660'da - 661'da - 662'da - 663'da - 664'da - 665'da - 666'da - 667'da - 668'da - 669'da - 670'da - 671'da - 672'da - 673'da - 674'da - 675'da - 676'da - 677'da - 678'da - 679'da - 680'da - 681'da - 682'da - 683'da - 684'da - 685'da - 686'da - 687'da - 688'da - 689'da - 690'da - 691'da - 692'da - 693'da - 694'da - 695'da - 696'da - 697'da - 698'da - 699'da - 700'da - 701'da - 702'da - 703'da - 704'da - 705'da - 706'da - 707'da - 708'da - 709'da - 710'da - 711'da - 712'da - 713'da - 714'da - 715'da - 716'da - 717'da - 718'da - 719'da - 720'da - 721'da - 722'da - 723'da - 724'da - 725'da - 726'da - 727'da - 728'da - 729'da - 730'da - 731'da - 732'da - 733'da - 734'da - 735'da - 736'da - 737'da - 738'da - 739'da - 740'da - 741'da - 742'da - 743'da - 744'da - 745'da - 746'da - 747'da - 748'da - 749'da - 750'da - 751'da - 752'da - 753'da - 754'da - 755'da - 756'da - 757'da - 758'da - 759'da - 760'da - 761'da - 762'da - 763'da - 764'da - 765'da - 766'da - 767'da - 768'da - 769'da - 770'da - 771'da - 772'da - 773'da - 774'da - 775'da - 776'da - 777'da - 778'da - 779'da - 780'da - 781'da - 782'da - 783'da - 784'da - 785'da - 786'da - 787'da - 788'da - 789'da - 790'da - 791'da - 792'da - 793'da - 794'da - 795'da - 796'da - 797'da - 798'da - 799'da - 800'da - 801'da - 802'da - 803'da - 804'da - 805'da - 806'da - 807'da - 808'da - 809'da - 810'da - 811'da - 812'da - 813'da - 814'da - 815'da - 816'da - 817'da - 818'da - 819'da - 820'da - 821'da - 822'da - 823'da - 824'da - 825'da - 826'da - 827'da - 828'da - 829'da - 830'da - 831'da - 832'da - 833'da - 834'da - 835'da - 836'da - 837'da - 838'da - 839'da - 840'da - 841'da - 842'da - 843'da - 844'da - 845'da - 846'da - 847'da - 848'da - 849'da - 850'da - 851'da - 852'da - 853'da - 854'da - 855'da - 856'da - 857'da - 858'da - 859'da - 860'da - 861'da - 862'da - 863'da - 864'da - 865'da - 866'da - 867'da - 868'da - 869'da - 870'da - 871'da - 872'da - 873'da - 874'da - 875'da - 876'da - 877'da - 878'da - 879'da - 880'da - 881'da - 882'da - 883'da - 884'da - 885'da - 886'da - 887'da - 888'da - 889'da - 890'da - 891'da - 892'da - 893'da - 894'da - 895'da - 896'da - 897'da - 898'da - 899'da - 900'da - 901'da - 902'da - 903'da - 904'da - 905'da - 906'da - 907'da - 908'da - 909'da - 910'da - 911'da - 912'da - 913'da - 914'da - 915'da - 916'da - 917'da - 918'da - 919'da - 920'da - 921'da - 922'da - 923'da - 924'da - 925'da - 926'da - 927'da - 928'da - 929'da - 930'da - 931'da - 932'da - 933'da - 934'da - 935'da - 936'da - 937'da - 938'da - 939'da - 940'da - 941'da - 942'da - 943'da - 944'da - 945'da - 946'da - 947'da - 948'da - 949'da - 950'da - 951'da - 952'da - 953'da - 954'da - 955'da - 956'da - 957'da - 958'da - 959'da - 960'da - 961'da - 962'da - 963'da - 964'da - 965'da - 966'da - 967'da - 968'da - 969'da - 970'da - 971'da - 972'da - 973'da - 974'da - 975'da - 976'da - 977'da - 978'da - 979'da - 980'da - 981'da - 982'da - 983'da - 984'da - 985'da - 986'da - 987'da - 988'da - 989'da - 990'da - 991'da - 992'da - 993'da - 994'da - 995'da - 996'da - 997'da - 998'da - 999'da - 1000'da - 1001'da - 1002'da - 1003'da - 1004'da - 1005'da - 1006'da - 1007'da - 1008'da - 1009'da - 1010'da - 1011'da - 1012'da - 1013'da - 1014'da - 1015'da - 1016'da - 1017'da - 1018'da - 1019'da - 1020'da - 1021'da - 1022'da - 1023'da - 1024'da - 1025'da - 1026'da - 1027'da - 1028'da - 1029'da - 1030'da - 1031'da - 1032'da - 1033'da - 1034'da - 1035'da - 1036'da - 1037'da - 1038'da - 1039'da - 1040'da - 1041'da - 1042'da - 1043'da - 1044'da - 1045'da - 1046'da - 1047'da - 1048'da - 1049'da - 1050'da - 1051'da - 1052'da - 1053'da - 1054'da - 1055'da - 1056'da - 1057'da - 1058'da - 1059'da - 1060'da - 1061'da - 1062'da - 1063'da - 1064'da - 1065'da - 1066'da - 1067'da - 1068'da - 1069'da - 1070'da - 1071'da - 1072'da - 1073'da - 1074'da - 1075'da - 1076'da - 1077'da - 1078'da - 1079'da - 1080'da - 1081'da - 1082'da - 1083'da - 1084'da - 1085'da - 1086'da - 1087'da - 1088'da - 1089'da - 1090'da - 1091'da - 1092'da - 1093'da - 1094'da - 1095'da - 1096'da - 1097'da - 1098'da - 1099'da - 1100'da - 1101'da - 1102'da - 1103'da - 1104'da - 1105'da - 1106'da - 1107'da - 1108'da - 1109'da - 1110'da - 1111'da - 1112'da - 1113'da - 1114'da - 1115'da - 1116'da - 1117'da - 1118'da - 1119'da - 1120'da - 1121'da - 1122'da - 1123'da - 1124'da - 1125'da - 1126'da - 1127'da - 1128'da - 1129'da - 1130'da - 1131'da - 1132'da - 1133'da - 1134'da - 1135'da - 1136'da - 1137'da - 1138'da - 1139'da - 1140'da - 1141'da - 1142'da - 1143'da - 1144'da - 1145'da - 1146'da - 1147'da - 1148'da - 1149'da - 1150'da - 1151'da - 1152'da - 1153'da - 1154'da - 1155'da - 1156'da - 1157'da - 1158'da - 1159'da - 1160'da - 1161'da - 1162'da - 1163'da - 1164'da - 1165'da - 1166'da - 1167'da - 1168'da - 1169'da - 1170'da - 1171'da - 1172'da - 1173'da - 1174'da - 1175'da - 1176'da - 1177'da - 1178'da - 1179'da - 1180'da - 1181'da - 1182'da - 1183'da - 1184'da - 1185'da - 1186'da - 1187'da - 1188'da - 1189'da - 1190'da - 1191'da - 1192'da - 1193'da - 1194'da - 1195'da - 1196'da - 1197'da - 1198'da - 1199'da - 1200'da - 1201'da - 1202'da - 1203'da - 1204'da - 1205'da - 1206'da - 1207'da - 1208'da - 1209'da - 1210'da - 1211'da - 1212'da - 1213'da - 1214'da - 1215'da - 1216'da - 1217'da - 1218'da - 1219'da - 1220'da - 1221'da - 1222'da - 1223'da - 1224'da - 1225'da - 1226'da - 1227'da - 1228'da - 1229'da - 1230'da - 1231'da - 1232'da - 1233'da - 1234'da - 1235'da - 1236'da - 1237'da - 1238'da - 1239'da - 1240'da - 1241'da - 1242'da - 1243'da - 1244'da - 1245'da - 1246'da - 1247'da - 1248'da - 1249'da - 1250'da - 1251'da - 1252'da - 1253'da - 1254'da - 1255'da - 1256'da - 1257'da - 1258'da - 1259'da - 1260'da - 1261'da - 1262'da - 1263'da - 1264'da - 1265'da - 1266'da - 1267'da - 1268'da - 1269'da - 1270'da - 1271'da - 1272'da - 1273'da - 1274'da - 1275'da - 1276'da - 1277'da - 1278'da - 1279'da - 1280'da - 1281'da - 1282'da - 1283'da - 1284'da - 1285'da - 1286'da - 1287'da - 1288'da - 1289'da - 1290'da - 1291'da - 1292'da - 1293'da - 1294'da - 1295'da - 1296'da - 1297'da - 1298'da - 1299'da - 1300'da - 1301'da - 1302'da - 1303'da - 1304'da - 1305'da - 1306'da - 1307'da - 1308'da - 1309'da - 1310'da - 1311'da - 1312'da - 1313'da - 1314'da - 1315'da - 1316'da - 1317'da - 1318'da - 1319'da - 1320'da - 1321'da - 1322'da - 1323'da - 1324'da - 1325'da - 1326'da - 1327'da - 1328'da - 1329'da - 1330'da - 1331'da - 1332'da - 1333'da - 1334'da - 1335'da - 1336'da - 1337'da - 1338'da - 1339'da - 1340'da - 1341'da - 1342'da - 1343'da - 1344'da - 1345'da - 1346'da - 1347'da - 1348'da - 1349'da - 1350'da - 1351'da - 1352'da - 1353'da - 1354'da - 1355'da - 1356'da - 1357'da - 1358'da - 1359'da - 1360'da - 1361'da - 1362'da - 1363'da - 1364'da - 1365'da - 1366'da - 1367'da - 1368'da - 1369'da - 1370'da - 1371'da - 1372'da - 1373'da - 1374'da - 1375'da - 1376'da - 1377'da - 1378'da - 1379'da - 1380'da - 1381'da - 1382'da - 1383'da - 1384'da - 1385'da - 1386'da - 1387'da - 1388'da - 1389'da - 1390'da - 1391'da - 1392'da - 1393'da - 1394'da - 1395'da - 1396'da - 1397'da - 1398'da - 1399'da - 1400'da - 1401'da - 1402'da - 1403'da - 1404'da - 1405'da - 1406'da - 1407'da - 1408'da - 1409'da - 1410'da - 1411'da - 1412'da - 1413'da - 1414'da - 1415'da - 1416'da - 1417'da - 1418'da - 1419'da - 1420'da - 1421'da - 1422'da - 1423'da - 1424'da - 1425'da - 1426'da - 1427'da - 1428'da - 1429'da - 1430'da - 1431'da - 1432'da - 1433'da - 1434'da - 1435'da - 1436'da - 1437'da - 1438'da - 1439'da - 1440'da - 1441'da - 1442'da - 1443'da - 1444'da - 1445'da - 1446'da - 1447'da - 1448'da - 1449'da - 1450'da - 1451'da - 1452'da - 1453'da - 1454'da - 1455'da - 1456'da - 1457'da - 1458'da - 1459'da - 1460'da - 1461'da - 1462'da - 1463'da - 1464'da - 1465'da - 1466'da - 1467'da - 1468'da - 1469'da - 1470'da - 1471'da - 1472'da - 1473'da - 1474'da - 1475'da - 1476'da - 1477'da - 1478'da - 1479'da - 1480'da - 1481'da - 1482'da - 1483'da - 1484'da - 1485'da - 1486'da - 1487'da - 1488'da - 1489'da - 1490'da - 1491'da - 1492'da - 1493'da - 1494'da - 1495'da - 1496'da - 1497'da - 1498'da - 1499'da - 1500'da - 1501'da - 1502'da - 1503'da - 1504'da - 1505'da - 1506'da - 1507'da - 1508'da - 1509'da - 1510'da - 1511'da - 1512'da - 1513'da - 1514'da - 1515'da - 1516'da - 1517'da - 1518'da - 1519'da - 1520'da - 1521'da - 1522'da - 1523'da - 1524'da - 1525'da - 1526'da - 1527'da - 1528'da - 1529'da - 1530'da - 1531'da - 1532'da - 1533'da - 1534'da - 1535'da - 1536'da - 1537'da - 1538'da - 1539'da - 1540'da - 1541'da - 1542'da - 1543'da - 1544'da - 1545'd

في مكتبات العالم ١٩٨٢، ١٩٨٢ بغداد.

ورقة، بحث
حمصي: فـ

(دمشق ١٩٧٣؛ ص ١٠٦ - ١٠٧).

٥ - غريب الحديث.

تأليف: أبي عبد القاسم بن سلام الهروي البغدادي، ت ٢٢٤ هـ = ٨٣٨ م. قطعة من نسخة قديمة جداً، في مكتبة جامعة ليدن، برقم Voorhoeve, Or. 298) تاريخها سنة ٢٥٢ هـ = ٨٦٦ م. وقد نشر فورهوف، صورة الصفحة الأخيرة من هذه المخطوطة، في مقدمة فهرسه للمخطوطات العربية في ليدن (ص ٢٠)، وقال في وصفها: يبدو أنها أقدم مخطوطة مؤرخة، مكتوبة على الورق في مكتبات أوربة.

٥٠١ - غريب الحديث.

للقاسم بن سلام.

نسخة في المكتبة الأزهرية بالجامع الأزهر في القاهرة، برقم [٩٢٦] ٩٠٢٨، في ١٤٦ ورقة، مكتوبة سنة ٣١١ هـ = ٩٢٣ م. بآخرها سماعات لبعض العلماء في توارييخ مختلفة. راجع في شأنها.

١ - فهرس المكتبة الأزهرية (١: ٥٦٠ - ٥٦١).

٢ - أحمد تيمور: نوادر المخطوطات وأماكن وجودها. (مجلة «الهلال» ٢٨ [القاهرة ١٩١٩] ص ٥٩).

٣ - طرازي. (١ : ١٩٩).

٥٠٢ - غريب الحديث.

للقاسم بن سلام.

نسخة في دار الكتب، تاريخها ٣١١ هـ = ٩٢٣ م. نشر موريتز (Moritz, Pl. 119 — 120)، نموذجاً من خطها.

GARIBUL HADIS
(HDS)
٥٠٣ - غريب الحديث.

كوركين عواد، أقدم المخطوطات العربية
في مكتبات العالم،
١٩٨٢، بغداد.

للقاسم بن سلام.

نسخة عتيقة نفيسة، في معهد الدراسات الشرقية في طشقند
بأوزبكستان، كُتبت سنة ٣٤٤ هـ = ٩٥٥ م. توهت بها «مجلة المعهد»
٢٣ [١٩٧٧] ج ٢، ص ١٣٩؛ الرقم ٤.

٥٠٤ - غريب الحديث.

للقاسم بن سلام.

نسخة في مكتبة كوبريلي باستانبول، برقم ٤٥٥ ، في ٣٤٠ ورقة،
مكتوبة قبل سنة ٤٠٦ هـ = قبل سنة ١٠١٥ م، بخطٍ نفيس جداً
مضبوط بالشكل. وعنها نسخة مصورة في معهد المخطوطات. (فهرس
المخطوطات المصورة ١ : ٣٦١؛ الرقم ١٧٩ / علم اللغة). ومصورة
أخرى في دار الكتب برقم ٢٢٥٤٥ ب. (فهرست المخطوطات التي
اقتنتها الدار من سنة ١٩٣٦ - ١٩٥٥ : ٢ : ١٥٣).

٥٠٥ - غريب الحديث.

للقاسم بن سلام.

نسخة في مكتبة السيد محمد اليزدي في النجف، كُتبت في القرن
الخامس للهجرة (= ق ١١ م). راجع: طرازي (١: ٣٠٩) .

٥٠٦ - غريب الحديث.

تأليف: حُمَّدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الْخَطَّابِيِّ الْبُسْتَيِّ، ت ٣٨٨ هـ =
٩٩٨ م.

ذكر حير الدين الزركلي (الأعلام ٢ [ط ٤]: دار العلم للملايين -
بيروت ١٩٧٩] ص ٢٧٣): «قال الميمني [يريد به: عبد العزيز الميمني

كوركيس عواد، أقدم المخطوطات العربية
في مكتبات العالم، بيـن ١٩٨٢، ١٩٨٠ بـغداد.

الراجـ ٤٨٨

٥٠٧ - غريب الحديث.

تأليف: عبدالله بن مسلم المعروف بابن قتيبة الدينوري، ت ٢٧٦ هـ = ٨٨٩ م. المجلد الثاني من نسخة في مكتبة جستر بيتي، برقم ٣٤٩٤، كُتب في بغداد، بخطِّ نسخي قديم، سنة ٢٧٩ هـ = ١٩٢ م.

٥٠٨ - غريب القرآن.

نسخة قديمة جداً، في خزانة الروضة الحيدرية بالنجف، خطها يشبه الكوفي، ناقصة الآخر. راجع: السيد أحمد الحسيني: فهرست مخطوطات الروضة الحيدرية في النجف الأشرف . (النجف ١٩٧١؛ ص ٧٠، الرقم ٧٣٤، تسلسل ١٤٢).

٥٠٩ - الغريب المصنف.

تأليف: أبي عبيـد القاسم بن سلام الـهروـي، البـغـادـيـ، ت ٢٢٤ هـ = ٨٣٨ م.

نسخة في جامـعـ الـزيـتونـةـ بتـونـسـ، كـتـبـتـ سـنـةـ ٤٠٠ هـ = ١٠٠٩ مـ. بـخـطـ نـسـخـيـ نـفـيسـ مشـكـولـ، برـقـمـ ٣٩٣٩ـ، فـيـ ٣٠٨ـ وـرـقـاتـ. وـعـنـهـ نـسـخـةـ مـصـورـةـ فيـ معـهـدـ المـخـطـوـطـاتـ. (فـهـرـسـ المـخـطـوـطـاتـ المـصـوـرـةـ ١ [١٩٥٤] ص ٣٦١، الرـقـمـ ١٨١ / عـلـمـ اللـغـةـ). وـرـاجـعـ، الـاعـلـامـ للـزـرـكـلـيـ ٣ [طـ ٤ـ : بـيـرـوـتـ ١٩٧٩ـ] ص ٣٢٦ـ).

٥١٠ - فحول الشعراء.

تأليف: أبي تمام، حبيب بن أوس الطائي، ت ٢٣١ هـ = ٨٤٦ مـ. نـسـخـةـ فـرـيـدـةـ فيـ المشـهـدـ الرـضـوـيـ، برـقـمـ ٨٣ / أدـيـبـاتـ، فـيـ ١٩٣ـ

الدكتور عبد الوهاب ابراهيم ابو سليمان
كتابه البحث العلمي، ص ٢٥٩-٢٥٨، ١٩٨٣ هـ مكة المكرمة.

وأكثرها تداولاً. وقد فاته الكثير فذيل عليه الصفي الأرموي (سنة ٧٢٣) بذيل لم نقف عليه « اهـ ».

وقد لخص النهاية لابن الأثير الحافظ جلال الدين السيوطي (سنة ٩١١) في كتاب سماه « الدر النثير تلخيص نهاية ابن الأثير » وزاد فيه زيادات وهو مطبوع الآن مع النهاية على هامشها.^(١)

غريب الحديث: تأليف أبي سليمان حمد الخطاطي البستي (ت ٣٧٨ هـ) :
جمع ما سبق أن أغفله أبو عبيد القاسم بن سلام (ت ٣٢٤ هـ) في كتابه الذي كان عمة للناس في هذا الفن، وأبو محمد عبد الله بن مسلم بن قتيبة الدينوري (ت ٢٧٦ هـ) ووجه همته إلى جمع ما ليس في كتابيهما كما نبه على أغاليط ابن قتيبة.

وكانت هذه الكتب الثلاثة تعد أمهات كتب غريب الحديث المداولة^(٢).

الفائق: تأليف جار الله أبي القاسم عمود بن عمر الزخيري (ت ٥٣٨ هـ) :
« رتبه على وضع اختاره مقفى على حروف المعجم ، ولكن في العثور على معرفة الغريب منه مشقة ، وإن كانت أقل من غيره مما سبقه؛ لأنه جمع في التفيفية بين إيراد الحديث مسروداً جمیعه أو بعضه ، ثم شرح ما فيه من غريب فيجيء شرح كلماته الغريبة في حرف واحد فترت الكلمة في غير حروفها ». en-NIHĀH

النهاية في غريب الحديث: تأليف أبي السعادات مبارك بن محمد بن محمد الشيباني المعروف بابن الأثير المتوفى (٦٠٦) :

جمع ما في كتاب الهروي ، وأبي موسى من غريب الحديث والأثر ، وأضاف إليه ما عثر عليه في كتب السنة من صحيح وسنن وجموع ومحчинفات ومسانيد ، وقد رمز لما في كتاب الهروي بالماء ، ولما في كتاب أبي موسى الدينبي بالسين ، قال السيوطي : « وهو أحسن كتب الغريب ، وأجمعها ، وأشهرها الآن »

(١) غريب الحديث: ما يقع فيه من كلمات غامضة بعيدة عن الفهم لقلة استعمالها.
(٢) المصدر السابق ص ٢٧٥ - ٢٧٦؛ محمد بن جعفر الكتاني، ص ١٤٧.

(١) محمد أبو زهو، ص ٤٧٦ - ٤٧٧.

Ebu Übeyd. Kasim b. Sallam
2 Ebu Übeyd. Kasim b. Sallam
+ Garibü'l-Hadis

Makale "Ebu Übeyd Kasim b.
paschidev"

Zeitschrift

der
Morgenländischen Gesellschaft.

Deutschen morgenländischen Gesellschaft.

Herausgegeben

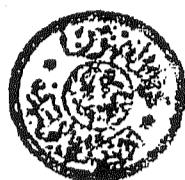
von den Geschäftsführern,

in Halle Dr. Arnold,
Dr. Gosche,

in Leipzig Dr. Brockhaus,
Dr. Kreft,

unter der verantwortlichen Redaction

des Prof. Dr. Brockhaus.

Achtzehnter Band.

Mit 16 Kupfertafeln.

Dr. J. F. E. P. V. D.

Leipzig 1864

in Commission bei F. A. Brockhaus.

Stickel; die Werthezeichnungen auf muhammed. Münzen.

LG. hinzuzufügen) als Abkürzung etwa von $\text{جـ} \text{سـ}$ definita tantitas und ein جـ in Fülle, Reichlichkeit auf einer Münze von Andalus a. 219 in der Sammlung des Hrn. von Haugk in Leipzig, welches als جـ auf einer Münze ebenfalls von Andalus a. 216 in der Descript. des monnaies Espagn. par Gaillard S. 351 nochmals erscheint.

Rücksichtlich des ingenios erklärten بـلـوـلـ sei erwähnt, dass auch ein Häuptling dieses Namens im J. 180 in der Geschichte Mauritaniens genannt wird, wenn dieser auch nicht selbst für das fragliche Münzstück in Betracht kommen kann. — Im Uebrigen werden wir bei den Deutungen des Hrn. Prof. Meier, die einen tüchtigen Schritt vorwärts leiten, beharren dürfen, bis über Einzelnes noch mehr Gesichertes beschafft werden wird.

Jena. Stickel.

781

Beschreibung einer alten Handschrift von Abū Obaid's Garib-al-hadīt.

Von

Dr. M. J. de Goeje.

Unter den kostbaren Handschriften, welche Warner der Leidener Universität geschenkt hat, befindet sich eine, welche alle übrigen und, mit Ausnahme einzelner Koranbruchstücke, vielleicht sogar alle andern arabischen Handschriften in Europa an Alter übertrifft. Sie ist nämlich geschrieben im Jahre der Flucht 252; der dem alten magrebinischen ähnliche Schriftcharakter hält die Mitte zwischen Kūfi und Neschī. Das قـ hat ausser seinen obern zwei Punkten einen Punkt unter sich: قـ ; öfter aber fehlen die obere zwei Punkte: بـ). Unter جـ , صـ und شـ steht zur Unterscheidung von جـ , صـ und شـ ein Punkt, unter خـ und غـ zur Unterscheidung von خـ und غـ ein kleines غـ und خـ ; سـ endlich nimmt zur Unterscheidung von سـ drei Punkte in gerader Linie unter sich سـ). Das consonantische Alef hat noch kein besonderes Zeichen (Hamza): اـ , يـ und أـ . Für frei anlautendes اـ steht noch überall اـ , z. B. كـلـلـ ; für اـ gewöhnlich سـ , z. B. سـيـلـ , doch bisweilen auch schon سـ , z. B. سـيـرـ ; für ىـ am Ende der Wörter auch يـ , z. B. إـيـرـوـ . Man sehe übrigens das beigelegte Facsimile.

Doch nicht nur ihres Alters wegen verdient die Hdschr. besondere Aufmerksamkeit. Sie enthält den grössten Theil des berühmten Werkes des Abū 'Obaid al-Kāsim ibn Sallām über die ungewöhnlichen Wörter in den Aussprüchen Mohammed's und einer Anzahl seiner Gefährten und Schüler: Garib-al-hadīt, wovon sich, so viel mir bekannt, kein anderes Exemplar in Europa befindet. Dieser Umstand hat mich veranlasst, dem Facsimile eine Textprobe aus dem Buche selbst beizufügen, der ich eine kurze

1) Vgl. diese Zeitschrift Bd. XVIII S. 291 Z. 27.

2) Vgl. ebendaselbst S. 289 Aum.

Bd. XVIII.

F1.

51

طبقات المفسرين

تصنيف

احفظ شمس الدين محمد بن علي بن احمد الداودي
المتوفى سنة ٩٤٥هـ

Türkîye Diyanet Vakfı
İslâm Ansiklopedisi
Kütüphanesi

رَاجِعُ النَّسْخَةِ وَضَبَطَ أَعْلَامَهَا
جَمِيعَهُ مِنَ الْعُلَمَاءِ بِإِشْرَافِ النَّاظِرِ

5921-2
922.972
DAV.T

الجزء الثاني

دار الكتب العلمية

بيروت - لبنان

Tarikh

وأما كتبه في الفقه فإنه عمد إلى مذهب مالك والشافعي، فقلد أكثر ذلك وأئمته بشواهد، وجعه من حديثه ورواياته، واحتج فيها باللغة وال نحو فحسنها بذلك.

وله في القراءات كتاب جيد، ليس لأحد من الكوفيين قبله مثله.
وكتابه في «الأموال» من أحسن ما صنف في الفقه وأجاده.

وقال أبو بكر بن الأنباري: كان أبو عبيد يقسم الليل أثلاثاً، فيصل إلى ثلثه، وييام ثلثه، ويضع الكتب ثلاثة.

وقال أبو عبيد: ما دقت على محدث بابه قط، وفي رواية: ما أتيت عالماً قط فاستأذنت عليه، ولكن صبرت حتى يخرج إليّ وتأولت قوله تعالى: ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تُخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ﴾^(١).

وقال: من شكر العلم، أن تقعده مع كل قوم، فيذكرون شيئاً لاتحسنه فتتعلم منهم، ثم تقعده بعد ذلك في موضع آخر، فيذكرون ذلك الشيء الذي تعلمته فقوله: والله ما كان عندي شيء، حتى سمعت فلاناً يقول كذا وكذا فتعلمت منه، فإذا فعلت ذلك، فقد شكرت العلم.

وقال: المتبع للسنة كالقابض على الجمر، وهو اليوم عندي أفضل من ضرب السيف في سبيل الله.

وقال عاشرت الناس، وكلمت أهل الكلام، فرأيت قوماً أوسخ وسخاً، ولا أقدر ولا أضعف حجة ولا أحمق من الرافضة: ولقد وليت الشر، فلقيت ثلاثة رجال: جهيمين، ورافضي - وقلت: متكلم لا يساكن أهل الشر، وأخرجتهم.

(١) سورة العجرات ٥.

ملاً خطيراً استحساناً لذلك، وكتبه مستحسنة مطلوبة في كل بلد. والرواية عنه مشهورون ثقات ذوو ذكر ونبل.

وقد سُبق إلى جميع مصنفاته، فن ذلك: «الغريب المصنف»، وهو من أجل كتبه في اللغة، فإنه احتوى فيه كتاب التصرير بن شمیل المازني الذي يسميه كتاب «الصفات»، وبدأ فيه بحث الفرس، ثم بالإبل، فذكر صنفاً بعد صنف، حتى أتى على جميع ذلك، وهو أكبر من كتاب أبي عبيد وأجاد.

ومنها كتابه في «الأمثال» وقد سبقه إلى ذلك جميع البصريين والكوفيين، الأصمعي، وأبو زيد، وأبو عبيد، والتصرير بن شمیل، والمفضل الصبي، وابن الأعرابي، إلا أنه جتمع روایاتهم في كتابه، فبوابة أبواباً، وأحسن تأليفه.

وكتاب «غريب الحديث» أول من عمله أبو عبيدة معمر بن المثنى، وفُطُرُب، والأخفش، والنصر بن شمیل، ولم يأتوا بالأسانيد. وعمل أبو عدنان النحواني البصري كتاباً في غريب الحديث وذكر فيه الأسانيد، وصنفه على أبواب [السنن]^(١) والفقه، إلا أنه ليس بالكبير، فجمع أبو عبيدة عامة ما في كتبهم وف瑟ه وذكر الأسانيد، وصنف المسند على حدته، وأحاديث كل رجل من الصحابة والتابعين على حدته، وأجاد تصنيفه، فرغبه فيه أهل الحديث، والفقه، واللغة لاجتماع ما يحتاجون إليه فيه.

وكذلك كتابه في «معاني القرآن»، وذلك أن أول من صنف في ذلك من أهل اللغة أبو عبيدة معمر بن المثنى، ثم فُطُرُب بن المستير، ثم الأخفش، وصنف من الكوفيين الكسائي، ثم القراء. فجمع أبو عبيدة ما في كتبهم، وجاء فيه بالآثار والأسانيد، وتفاسير الصحابة والتابعين والفقهاء. وروى النصف منه ومات قبل أن يسمع منه باقيه، وأكثره غير مروي عنه.

(١) عن: ابنه الرواية للقطبي، وتاريخ بغداد للخطيب البغدادي.

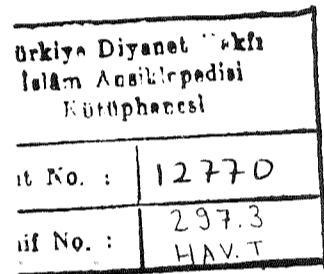
تأريخ فنون الحديث النبوى

صَفَّةِ
العلامة الشیخ محمد عبد العزیز الحوی
(۱۳۴۹-۱۳۱۰)

حَمْدَهُ وَعَلَيْهِ
محمد بن عبد الرحمن القروجي

قَدْمَهُ لِهِ

الشیخ عبد القادر الأرناؤوط

دار ابن حثیر
رسانی - شیراز

Gawrib al-hadis (246-251)

جميع الحقوق محفوظة
طبعة الأولى
١٤٠٨ - ١٩٨٨

دار ابن حثیر
للطباعة والنشر والتوزيع
رسانی - شیراز - ص.ب. ٣١١ - هاتف ٢٢٥٨٧٧
١١٢/٦٣١٨ - ص.ب. ٢٠٢٠ - بیرون

20 TEMMUZ 1994

وكان اللسان العربي عندهم صحيحاً محروساً من الدخول إلى أن فتحت الأمصار، وخالفت العرب غير جنسهم من الروم، والفرس، والجيش، والنبط(*) وغيرهم من أنواع الأمم الذين فتحت بلادهم لل المسلمين، ورفقت إليها علم الموحدين، فاختلطت الفرق، وامتزجت الألسن، وتداخلت اللغات، ونشأ بينهم الأولاد، فتعلموا من اللسان العربي ما لا بد لهم في الخطاب والمحاورة منه، وتركوا ما عداه لغتهم عنهم واستمر الأمر على هذا النهج إلى أن انقرض عصر الصحابة - القرن الأول - وجاء التابعون لهم بإحسان، فسلكوا سبيلاً لهم، وإن كانوا في الإنقاذ دونهم، ولم ينقض زمانهم - سنة ١٥٠ - إلا واللسان العربي قد استحال أعمجياً أو كاد، فلا ترى المستقل به والمحافظ عليه إلا الآhad، فجهل الناس من هذا المهم ما كان يلزمهم معرفته، وأخرروا منه ما كان يجب عليهم تقدمة، فلما أعضل الداء، وعز الدواء، ألهم الله جماعة من أولي المعرفة والنهي أن يصرفوا إلى هذا الشأن^(١) طرفاً من عيائهم. فشرعوا للناس موارده، وقعدوا لهم قواعده، فقيل: إن أول من جمع في هذا الفن شيئاً أبو عبيدة معمراً بن المثنى البصري (٢١٠) هـ فجمع من ألفاظ غريب الحديث والأثر كتيباً صغيراً، ولم تكن قلته لجهله بغيره من غريب الحديث، وإنما كان ذلك لأمررين: أحدهما أن كل مبتدع لأمر لم يسبق إليه فإنه يكون قليلاً ثم يكثر. والثاني أن الناس يومئذ كان فيهم بقية وعندهم معرفة، فلم يكن الجهل قد دعم.

ثم جمع أبو الحسن التضرُّر بن سُمِيل المازني (٢٠٤) هـ كتاباً أكبر

علم غريب الحديث

الغريب من الكلام يقال على وجهين:
أحدهما أن يراد به بعيد المعنى غامضه، بحيث لا يتناوله الفهم إلا عن بعد، ومعناه فكر.

والوجه الآخر أن يراد به كلام من بعده الدار من شواد قبائل العرب.

وها نحن أولاء نحكي لك خلاصة ما قاله ابن الأثير في مفتاح «نهايته»^(١) فإنه أحسن من وفي هذا الموضوع قسطه من البيان، ضامن إلى ما عثرنا عليه في بطون الكتب التي تعرضت لهذا الشأن.

كان - بنحوه - أفصح العرب لساناً، وأوضحهم بياناً، وأعرفهم بمواقع الخطاب، وأهداهم إلى طرق الصواب، وكان يخاطب العرب على اختلاف شعوبهم وتبادر لهجاتهم، كلاماً منهم بما يفهم، وبخلافه بما يعلم، وكان أصحابه والوفود عليه من العرب يعرفون أكثر ما يقولون، وما جعلوه سأله عنه، فيوضحه لهم واستمر عصره - بنحوه - إلى حين وفاته على هذا السنن المستقيم، وعليه سلك الصحابة في عصرهم.

(١) «النهاية في غريب الحديث والأثر» (١ / ٤ - ١٠). وقد نقل المؤلف كلامه باختصار وتصريف.

(*) جيل ينزلون بالطائحة بين العراقين.

(١) يعني: علوم الحديث النبوي.

١٣٦٨٦٨

الْكَامِعُ

(٤)

فِي غَرَبِ الْحَدِيثِ

وَيَسْتَهْلِكُ الْمَتْنُ عَلَىِ :

الْتَّكَايَاةُ لِلَّهِ بْنِ الْفَاتِحِ

وَالْخَاشِيَةُ عَلَىِ

غَرَبِ الْحَدِيثِ لِأَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ، وَغَرَبِ الْحَدِيثِ فَصِلَاحُ غَلَطِ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ لِأَبْنَى قَبْيَةَ،
فَصِلَاحُ غَلَطِ الْمَدِينَيِّ لِلْمَظَابِيِّ، وَالْفَانِيُّ لِلْمَشْنَشِيِّ،
وَأَعْرَابُ الْمَدِينَيِّ لِلْعَكْبَرِيِّ

لِأَبِي سَعْدِ اللَّهِ، سَعْدِ السَّلَامِ بْنِ حَمَدِ بْنِ عَمَّارِ شَرِيكِ

أَجْزَءُ الْأُولَى

مَهْكَمَةُ الْمُسْبِرِ
الرِّئَاضِ

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi
Dem. No: 136868
Tas. No: 297.301 ALL.C

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حقوق الطبع محفوظة للناشر
الطبعة الأولى

١٤٢٢ م - ٢٠٠١ م

الذيل على
النهاية في شرح الأئمَّة

٤

تأليف
أبي عباس عبد السلام بن محمد بن عمر علوش

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi
Dem. No: 51519
Tas. No: 2.97.101 E 51.1

دار ابن حزم

١٤١٧ / ١٩٩٧
Beyrut

٨٦٣

كتابات علمية ودراسات إسلامية

٢٠٢

٢٠٢

١٩٨٧

- Garibü'l-Hâdis

غريب القرآن والحديث
و
كتاب الغربيين للمروى
غلام

غلام مرتضی آزاد

معظم كتاب الغريبين لأبي عبيد أحمد بن محمد الهروى الباشانى مخطوط الى الان . و موضوعه تفسير غريب القرآن والحديث والأثر (١) .
والغريب يطلق على كل ما فيه غربة و غرابة، أى بعد عن الوطن أو
القوم أو الفهم . وبالبعد عن الفهم تارة يكون لقلة الاستعمال وتارة
لأجل الغموض والخفاء وتارة لقلة العلم . قال ابن منظور الافريقي :
«غريب، بعيد عن وطنه، الجمع غرباء والاثنى غريبة، ورجل غريب،
ليس من القوم - والغريب ، الغامض من الكلام» (٢) .

وفي الحديث :

عن عبدالله بن عمر رضي الله عنهما قال اخذ رسول الله صلى الله عليه وسلم يمنكبي فقال: كن في الدنيا كأنك غريب او عابر سقيم! ^(٤)

وقال علي، ابن ابي طالب رضي الله عنه :

تقرير عن الاوطان في طلب العلا

وسافر في الاسفار خمس فوائد

May 1881

- نسخ المصدر ص ١٨٥ - ٦
 محمد يوسف الكاندلسو : حياة الصحابة ج ٤، ص ٢٩٨ - ٦
 نفس المصدر ج ٤، ص ٢٤٣ - ٦
 ابن جرير الطبرى ج ٥، ص ١٩ - ٦
 نفس المصدر ج ٥، ص ١٩ - ٦
 محمد يوسف الكاندلسو : حياة الصحابة ج ٤، ص ٢٩٧ - ٦
 نفس المصدر ج ٤، ص ٢٦٤ - ٦
 نفس المصدر ج ٤، ص ٢٤٤ - ٦
 الجاحظ : البيان والتبيين ج ٢، ص ٦٧ - ٦
 ابن أبي الحبيب ظ شرح نهج البلاغة ج ٤، ص ١١١ - ٦
 محمد يوسف الكاندلسو : حياة الصحابة ج ٤، ص ٢٦٣ - ٦
 نفس المصدر ج ٤، ص ٥٩ - ٦
 نفس المصدر ج ٤، ص ٧٨٢ - ٦
 نفس المصدر ج ٣، ص ٧٩١ - ٦
 نفس المصدر ج ٤، ص ٢٨١ - ٦
 نفس المصدر ج ٤، ص ٧٩٤ - ٦
 نفس المصدر ج ٤، ص ٧٦١ - ٦
 الجاحظ : البيان والتبيين ج ٢، ص ٦٣ - ٦
 حياة الصحابة ج ٢، ص ٧٨ - ٦
 نفس المصدر ج ٢، ص ٧٨٠ - ٦
 ابن أبي الحبيب : شرح نهج البلاغة ج ٤، ص ١١٠ - ٦
 نفس المصدر ج ٤، ص ١٢٠ - ٦

630. a. **Ubaid**, al-Qāsim b. Sallām al-Harawī (224)
 1. *al-Āgnās min kalām al-‘arab*/Imtiyāz ‘Alī ‘Aršī/B. 1403/1983
 2. *al-Amtāl*
 a) Auszüge in: *at-Tuhfa al-bahīya*, 2–16
 b) ‘Abdalmağid Qaṭāmiš/D. – Mekka 1400/1980 (MTI 7)
 3. *Fadā’il al-Qur’ān*/Wahbī Sulaimān Ġāwīgī/B. 1411/1991
 4. *Garīb al-hadīt* *GARİBÜ'L-HADİT*
 a) 4 Bde./M. ‘Abdalmu’id Hān/Haidarabad 1384–87/
 1964–67
 Indices von Maḥmūd M. at-Ṭanāḥī in: *al-Baḥṭ al-‘ilmī*
 4 (Mekka 1981), 573–639
 Indices von Maḥmūd A. Mīra/B. 1408/1987
 b) 5 Bde./Ḥusain M. M. Šaraf/K. 1404–15/1984–94
 Indices von Usāma M. a. l-‘Abbās, Tarwat ‘Abdassamī
 a. ‘Utmān/K. 1418/1997
 5. *al-Garīb al-muṣannaf*
 a) 3 Bde./M. al-Muḥtār al-‘Ubaidī/Karthago 1989–96
 b) Bd. I/Ramadān ‘Abdattauwāb/K. 1989 (Maktabat a.
 ‘Ubaid al-Qāsim b. Sallām 2)
 c) *K. al-Addād*/M. Ḥusain Āl Yāsīn
 ca) In: MM'I'I 38/4 (1987), 257–296
 cb) In: *Tatāṭat nuṣūṣ fī l-addād*, 21–66
 d) *K. as-Sahāb wa-l-maṭar*, *K. al-Azmina wa-r-riyāḥ*/M. H. Āl
 Yāsīn/In: MM'I'I 36/1 (1985), 62–90
 e) *K. as-Silāḥ*/Hātim Ṣāliḥ ad-Dāmin/In: Maurid 12/4 (1983),
 223–252
 f) *K. aṣ-Šaḡār wa-n-nabāt*, *K. an-Naḥl*/M. H. Āl Yāsīn/In:
 MM'I'I 35/3 (1984), 89–141
 6. *al-Īmān wa-ma’ālimuhū wa-sunanuhū wa-istikmāluhū wa-daraġā-
 tuhū*/M. Nāṣiraddīn al-Albānī/B. – D. 1403/1983
 7. *an-Nasab*/Maryam M. Ḥair ad-Dir‘/D. 1410/1989
 8. *an-Nāsiḥ wa-l-mansūḥ fī l-Qur’ān al-‘azīz wa-mā fīhi min al-
 farā’id wa-s-sunan* *en-NASİH ve'l-MENŞÜH*
 a) John Burton/Cambridge 1987 (GMNS 30)
 b) M. b. Ṣāliḥ al-Mudaifir/R. 1411/1990

Gurbulut-Hadis

Ebu Ubeyd'in kitaplarının
mukaddiplerine
bakılmıştır.

Z-Tuccar